

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

05.10.2011 р.

Справа N 14/80

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів: головуючого, судді - Волкова Р. В., суддів: Новікової Р. Г., Прокопанич Г. К. (за участю представників: прокурор - Ткатиюк М. М., посвід. N 196; позивача - ОСОБА_1, дов. від 19.09.2011 року; відповідачів - ОСОБА_2, дов. від 22.08.2011 року N 225-КР-1195, ОСОБА_3, дов. від 22.03.2011 року), розглянувши касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" на рішення господарського суду міста Києва від 16.05.2011 року та на постанову Київського апеляційного господарського суду від 15.07.2011 року у справі 14/80 господарського суду міста Києва за позовом заступника Генерального прокурора України в інтересах держави в особі Державного комітету України із земельних ресурсів до відповідача-1 - Київської міської ради, відповідача-2 - Головного управління земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), відповідача-3 - обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", відповідача-4 - товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників", відповідача-5 - товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд", відповідача-6 - товариства з обмеженою відповідальністю "Брокбуд", відповідача-7 - товариства з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко", про визнання недійсним рішення органу місцевого самоврядування та державних актів на право власності на землю, визнання відсутності прав, відновлення становища, яке існувало до порушення права, **встановив:**

У березні 2011 року заступник Генерального прокурора України, виступаючи в інтересах держави в особі Державного комітету України із земельних ресурсів, звернувся до господарського суду міста Києва з позовом до Київської міської ради, Головного управління земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників", товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд", товариства з обмеженою відповідальністю "Брокбуд", товариства з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко", просив відновити строк позовної давності; визнати недійсним з моменту прийняття рішення Київської міської ради від 01.10.2007 року N 348/3182 "Про передачу земельних ділянок обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" для житлової забудови на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва"; визнати недійсними видані обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" державні акти на право власності на земельні ділянки серії ЯЖ NN 006294, 006295, 006296, зареєстровані 08.01.2008 року Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за NN 07-8-00201, 07-8-00202, 07-8-00203; визнати недійсним виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011932, зареєстрований 08.09.2010 року Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00404; визнати недійсним виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011942, зареєстрований 08.09.2010 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00380; визнати недійсним виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Брокбуд" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011943, зареєстрований 08.09.2010 року Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00381; визнати відсутність у обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко", товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд", Товариства з обмеженою відповідальністю "Брокбуд" права власності на земельні ділянки, що розташовані за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва, площею 5,9911 га, кадастровий номер

8000000000:79:102:0100, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 14848042,69 грн., площею 14,3118 га, кадастровий номер 8000000000:79:491:0081, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 19435495,96 грн., площею 72,3185 га, кадастровий номер 8000000000:79:098:0005, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 162044062,95 грн.; зобов'язати Головне управління земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) внести до автоматизованої системи державного земельного кадастру відомості про право власності територіальної громади міста Києва в особі Київської міської ради на вищеперелічені земельні ділянки.

Позовні вимоги мотивовані тим, що обслуговуючий кооператив житлового кооперативу "Текстильник" не створювався як житлово-будівельний кооператив відповідно до Житлового кодексу УРСР та Примірного статуту житлово-будівельного кооперативу, з огляду на що оскаржуване рішення Київської міської ради, яке прийняте на підставі статті 41 Земельного кодексу України, суперечить вимогам чинного законодавства щодо підстав набуття земельних ділянок житлово-будівельними кооперативами. Крім того, факт незаконного набуття обслуговуючим кооперативом житлового кооперативу "Текстильник" права власності на земельні ділянки виключає саму можливість передачі права власності на ці землі до статутного капіталу іншої юридичної особи на законних підставах.

Заперечуючи проти позову, Київська міська рада зазначила, що застосування правового інституту безоплатної передачі земельних ділянок виключає одночасно з цим застосування правового інституту продажу таких земельних ділянок на конкурентних засадах (а. с. 81 - 83, том 3).

Товариство з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд", заперечуючи проти позову зазначило, що рішення загальних зборів, на підставі яких були видані державні акти є чинними, тому відсутні підстави визнання недійсними самих державних актів, що були видані згідно з вказаними рішеннями (а. с. 181 - 191, том 3).

Рішенням господарського суду міста Києва від 16.05.2011 року (суддя Мельник С. М.), залишеним без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 15.07.2011 року (головуючий Тарасенко К. В., судді Жук Г. А., Куксов В. В.) позов задоволений. Відновлено строк позовної давності. Визнано недійсним з моменту прийняття рішення Київської міської ради від 01.10.2007 N 348/3182 "Про передачу земельних ділянок обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" для житлової забудови на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва". Визнано недійсним виданий обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 006294, зареєстрований 08.01.2008 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00201. Визнано недійсним виданий обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 006295, зареєстрований 08.01.2008 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00202. Визнано недійсним виданий обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 006296, зареєстрований 08.01.2008 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00203. Визнано недійсним виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011932 зареєстрований 08.09.2010 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00404. Визнано недійсним виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011942, зареєстрований 08.09.2010 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00380. Визнано недійсним виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Брокбуд" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011943, зареєстрований 08.09.2010 Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за N 07-8-00381. Визнано відсутність у обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко" права власності на земельну ділянку, що розташована за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва, площею 5,9911 га, кадастровий номер 8000000000:79:102:0100, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 14848042,69 грн. Визнано відсутність у обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Брокбуд" права власності на земельну ділянку, що розташована за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва, площею 14,3118 га, кадастровий номер 8000000000:79:491:0081, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 19435495,96 грн. Визнано відсутність у обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" права власності на земельну ділянку, що розташована за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м.

Києва площею 72,3185 га, кадастровий номер 8000000000:79:098:0005, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 162044062,95 грн. В задоволенні іншої частини позову відмовлено. Вирішено питання судових витрат.

Оскаржені судові рішення мотивовані невідповідністю вимогам чинного законодавства підстав набуття земельних ділянок житлово-будівельними кооперативами при прийнятті оскаржуваного рішення Київської міської ради, згідно статті 41 Земельного кодексу України, у зв'язку з чим вимоги про визнання недійсними державних актів на право власності на земельні ділянки також підлягають задоволенню.

Не погодившись з постановленими судовими рішеннями, товариство з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" звернулося з касаційною скаргою, просило скасувати оскаржені судові акти, прийняти нове рішення, яким відмовити у позові, посилаючись на неправомірне застосування до спірних правовідносин статей 133, 134, 137 Житлового кодексу УРСР. Заявник касаційної скарги зазначав, що обслуговуючий кооператив житлового кооперативу "Текстильник" за своєю організаційно-правовою природою та напрямком діяльності є житлово-будівельним кооперативом, а, отже, положення статті 41 Земельного кодексу України підлягають застосуванню, що одночасно спростовує висновки судів про можливість набуття ним прав на землю виключно на конкурентних засадах.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" зазначило, що застосований судами спосіб захисту визнання відсутності права власності є неспівмірним із заявленими підставами позову та є неналежним по відношенню до спірних правовідносин у розумінні статті 16 Цивільного кодексу України.

Ухвалою Вищого господарського суду України від 19.09.2011 року прийнято касаційну скаргу до провадження, справа призначена до розгляду.

Ухвалою Вищого господарського суду України від 28.09.2011 року розгляд касаційної скарги відкладено на 05.10.2011 року.

У судове засідання 05.10.2011 року представники обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників", товариства з обмеженою відповідальністю "Брокбуд", товариства з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко" не з'явилися, причин неявки суду не повідомили.

Стаття 22 Господарського процесуального кодексу України зобов'язує сторони добросовісно користуватись належними їм процесуальними правами. Оскільки явка в судове засідання представників сторін - це право, а не обов'язок, справа може розглядатись без їх участі, якщо нез'явлення цих представників не перешкоджає вирішенню спору.

Статтею 77 Господарського процесуального кодексу України передбачено, що господарський суд відкладає в межах строків, встановлених статтею 69 цього Кодексу розгляд справи, коли за якихось обставин спір не може бути вирішено в даному засіданні.

Відкладення розгляду справи є правом та прерогативою суду, основною умовою для якого є не відсутність у судовому засіданні представників сторін, а неможливість вирішення спору у відповідному судовому засіданні.

З врахуванням вищенаведеного судова колегія визнала за можливе розглянути справу у відсутність представників відповідачів.

Колегія суддів, обговоривши доводи касаційної скарги, перевіrivши матеріали справи, дослідивши правильність застосування господарським судом першої та апеляційної інстанцій норм матеріального та процесуального права, вважає, що касаційні скарги підлягають частковому задоволенню з наступних підстав.

Згідно статті 7 Конституції України в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування.

Згідно пункту 34 статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування" виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин.

Відповідно до статті 116 Земельного кодексу України громадяни та юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених цим Кодексом, або за результатами аукціону.

Набуття права на землю громадянами та юридичними особами здійснюється шляхом передачі земельних ділянок у власність або надання їх у користування.

Відповідно до пункту 1.2.4 постанови пленуму Вищого господарського суду України від 17.05.2011 року N 6 "Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин" за змістом статей 13, 14 Конституції України, статті 11 ЦК України, статей 123, 124, 127, 128 ЗК України рішенням органу місцевого самоврядування або державної адміністрації про надання земельної ділянки господарюючому суб'єкту у власність або в користування здійснюється волевиявлення власника землі і реалізуються відповідні права у цивільних правовідносинах з урахуванням вимог ЗК України, спрямованих

на раціональне використання землі як об'єкта нерухомості (власності).

Судами попередніх інстанцій встановлено, що у Печерській районній у місті Києві державній адміністрації проведено державну реєстрацію юридичної особи - обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник".

Відповідно до статті 41 Земельного кодексу України житлово-будівельним (житловим) та гаражно-будівельним кооперативам за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування земельні ділянки для житлового і гаражного будівництва передаються безоплатно у власність або надаються в оренду у розмірі, який встановлюється відповідно до затвердженої містобудівної документації.

Судами попередніх інстанції встановлено, що рішенням Київської міської ради від 01.10.2007 року N 348/3182 затверджено містобудівне обґрунтування щодо внесення змін до Генерального плану розвитку міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затверджених рішенням Київради від 28.03.2002 N 370/1804, зміни цільового призначення сільськогосподарських земель під малоповерхову житлову забудову обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва; внесено зміни до Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затверджених рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 N 370/1804, а саме: територію в межах, визначених містобудівним обґрунтуванням, переведено за функціональним призначенням до зони малоповерхової житлової забудови; внесено зміни до Програми розвитку зеленої зони міста Києва до 2010 року та концепції формування зелених насаджень в центральній частині міста, затверджених рішення Київської міської ради від 19.07.2005 N 806/3381, в частині переведення території, визначеної містобудівним обґрунтуванням, до території зелених насаджень обмеженого користування та спеціального призначення; віднесено земельні ділянки загальною площею 90,02 га до земель запасу житлової та громадської забудови з виключенням їх з категорії земель сільськогосподарського призначення; затверджено проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок обслуговуючому кооперативу житловому кооперативу "Текстильник" для житлової забудови на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва; передано обслуговуючому кооперативу житловому кооперативу "Текстильник", за умови виконання пункту 7 цього рішення, земельні ділянки загальною площею 98,01 га на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва за рахунок частини земель сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю агрокомбінату "Хотівський", наданих відповідно до пункту 5 рішення Київської міської ради від 23.10.2003 N 117/990 "Про оформлення права користування земельними ділянками", право користування якими посвідчено договором оренди земельної ділянки від 29.10.2004 N 79-8-00247, площею 90,02 га (лист-згода сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю агрокомбінату "Хотівський" від 18.06.2007 N 229), та міських земель, не наданих у власність чи користування, площею 7,99 га, з них: площею 92,82 (ділянка N 1 площею 5,99 га, ділянка N 2 площею 72,52 га, ділянка N 3 площею 14,31 га) у власність для житлової забудови, площею 5,19 (ділянка N 4) в довгострокову оренду на 49 років для рекреаційних цілей та благоустрою території.

Земельна ділянка передана обслуговуючому кооперативу житловому кооперативу "Текстильник" для житлової забудови на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва згідно оспорюваного рішення Київради від 01.10.2007 N 348/3182 за рахунок частини земель сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю агрокомбінату "Хотівський", яка надана відповідно до рішення Київської міської ради від 23.10.2003 N 117/990, площею 98,01 га.

Земельні ділянки, право власності на які набуто ОКЖК "Текстильник" на підставі рішення Київської міської ради від 01.10.2007 N 348/3182 з оформленням актів на право власності серії ЯЖ N 006294, серії ЯЖ N 006295, серії ЯЖ N 006296, внесені до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників". У зв'язку з цим рішенням загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників", оформленим протоколом N 1 від 07.02.2008, сформовано статутний капітал товариства, внесок до якого ОКЖК "Текстильник" складається із земельних ділянок площею 14,3118 га (кадастровий номер 8000000000:79:491:0081), площею 72,3185 га (кадастровий номер 8000000000:79:098:0005), площею 5,9911 га (кадастровий номер 8000000000:79:102:0100), розташованих на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі міста Києва.

Оформлення права власності на земельні ділянки, передані як внесок ОКЖК "Текстильник" до статутного фонду ТОВ "Об'єднання забудовників" здійснено шляхом видачі державних актів від 30.10.2008 серії ЯЖ N 030298 (на земельну ділянку площею 14,3118), N 030297 (на земельну ділянку площею 72,3185 га), N 030296 (на земельну ділянку площею 5,9911 га). Вказані державні акти були видані на підставі рішення господарського суду міста Києва від 26.03.2008 у справі N 34/72.

Товариством з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників" було отримано державні акти на

право власності від 14.06.2010 серії ЯД N 155593 (на земельну ділянку площею 5,9911 га), N 155592 (на земельну ділянку площею 72,3185 га), N 552532 (на земельну ділянку площею 14,3118).

Земельну ділянку площею 5,9911 га (кадастровий номер 8000000000:79:102:0100) було внесено до статутного капіталу ТОВ "Чарівне містечко", у зв'язку з чим рішенням загальних зборів учасників ТОВ "Чарівне містечко", оформленим протоколом загальних зборів від 27.07.2010 N 2, вирішено збільшити статутний капітал товариства, в тому числі за рахунок внеску ТОВ "Об'єднання забудовників", який складається із земельної ділянки площею 5,9911 га, розташованої на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва. 08.09.2010 ТОВ "Чарівне містечко" отримало державний акт на право власності серії ЯЖ N 011932 на земельну ділянку площею 5,9911 га.

Земельну ділянку площею 14,3118 га (кадастровий номер 8000000000:79:491:0081) було внесено до статутного капіталу ТОВ "Брокбуд", у зв'язку з чим рішенням загальних зборів учасників ТОВ "Брокбуд", оформленим протоколом загальних зборів від 28.07.2010 N 2, вирішено збільшити статутний капітал товариства, в тому числі за рахунок внеску товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників", який складається із земельної ділянки площею 14,3118 га, розташованої на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва. 08.09.2010 ТОВ "Брокбуд" отримало державний акт на право власності серії ЯЖ N 011943 на земельну ділянку площею 14,3118 га.

Земельну ділянку площею 72,3185 га (кадастровий номер 8000000000:79:098:0005) було внесено до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд", у зв'язку з чим рішенням загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд", оформленим протоколом загальних зборів від 28.07.2010 N 2, вирішено збільшити статутний капітал товариства, у тому числі за рахунок внеску товариства з обмеженою відповідальністю "Об'єднання забудовників", який складається із земельної ділянки площею 72,3185 га, розташованої на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва. 08.09.2010 Товариство з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" отримало державний акт на право власності серії ЯЖ N 011942 на земельну ділянку площею 72,3185 га.

Статтею 92 Земельного кодексу України передбачено, що право постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають лише підприємства, установи та організації, що належать до державної або комунальної власності, а також громадські організації інвалідів України, їх підприємства (об'єднання), установи та організації. Однак ця норма не обмежує і не скасовує право постійного користування земельними ділянками, набуте іншими особами в установлених законодавством випадках станом на 01.01.2002

У статті 8 Конституції України закріплено принцип верховенства права, який, у свою чергу, є підґрунтям принципу правової певності.

Відповідно до статті 1 Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року кожна особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Пунктом 2.3 постанови пленуму Вищого господарського суду України від 17.05.2011 року N 6 "Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин" передбачено, що державні акти про право власності або право постійного користування на земельну ділянку є документами, що посвідчують відповідне право і видаються на підставі рішень Кабінету Міністрів України, обласних, районних, Київської і Севастопольської міських, селищних, сільських рад, Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, обласної, районної, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій.

У спорах, пов'язаних з правом власності або постійного користування земельними ділянками, недійсними можуть визнаватися як зазначені рішення, на підставі яких видано відповідні державні акти, так і самі акти про право власності чи постійного користування.

Відповідно до постанови Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 року N 14 "Про судові рішення у цивільній справі" рішення є законним тоді, коли суд, виконавши всі вимоги цивільного судочинства відповідно до статті 2 ЦПК, вирішив справу згідно з нормами матеріального права, що підлягають застосуванню до даних правовідносин відповідно до статті 8 Цивільного процесуального кодексу України, а також правильно витлумачив ці норми. Якщо спірні правовідносини не врегульовані законом, суд застосовує закон, що регулює подібні за змістом відносини (аналогія закону), а за відсутності такого - суд виходить із загальних засад законодавства (аналогія права).

Вимоги до змісту судового рішення у господарській справі викладені у статті 84 Господарського процесуального кодексу України та у роз'ясненнях Вищого арбітражного суду від 10.12.96 року N 02-5/422 "Про судові рішення".

На думку колегії, оскаржені судові акти вищенаведеним вимогам не відповідають як такі, що прийняті з порушенням норм матеріального та процесуального права.

Так, згідно статті 47 Закону України "Про землеустрій" від 22.05.2003 року N 858-IV проекти

землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення розробляються згідно з законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, з метою збереження природного різноманіття ландшафтів, охорони довкілля, підтримання екологічного балансу, створення місць для організованого лікування та оздоровлення людей, масового відпочинку і туризму, створення приміських зелених зон, збереження і використання об'єктів культурної спадщини, проведення науково-дослідних робіт.

Проектами землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення визначаються місце розташування і розміри земельних ділянок, власники земельних ділянок, землекористувачі, у тому числі орендарі, а також встановлюється режим використання та охорони територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого (округи і зони санітарної (гірничо-санітарної) охорони), рекреаційного та історико-культурного (охоронні зони) призначення.

Відповідно до частини 1 статті 34 Господарського процесуального кодексу України господарський суд приймає тільки ті докази, які мають значення для справи.

Статтю 4³ Господарського процесуального кодексу України передбачено, що судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, обґрунтовують свої вимоги і заперечення поданими судом доказами. Господарський суд створює сторонам та іншим особам, які беруть участь у справі, необхідні умови для встановлення фактичних обставин справи і правильного застосування законодавства.

Стаття 43 Господарського процесуального кодексу України передбачає, що господарський суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в судовому процесі всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом. Ніякі докази не мають для господарського суду заздалегідь встановленої сили. Визнання однією стороною фактичних даних і обставин, якими інша сторона обґрунтовує свої вимоги або заперечення, для господарського суду не є обов'язковим.

Разом з тим, частково задовольняючи позовні вимоги та визнаючи недійсними рішення Київської міської ради від 01.10.2007 N 348/3182, виданий Обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 006294, державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 006295, державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 006296, виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011932, виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011942, виданий товариству з обмеженою відповідальністю "Брокбуд" державний акт на право власності на земельну ділянку серії ЯЖ N 011943, відсутність у Обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Чарівне містечко" права власності на земельну ділянку, що розташована за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва, площею 5,9911 га вартістю за нормативною грошовою оцінкою 14848042,69 грн., відсутність у обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Брокбуд" права власності на земельну ділянку, що розташована за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва, площею 14,3118 га, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 19435495,96 грн., відсутність у обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник", товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" права власності на земельну ділянку, що розташована за адресою: вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва, площею 72,3185 га, вартістю за нормативною грошовою оцінкою 162044062,95 грн., суди попередніх інстанцій не у повному обсязі використали надані їм процесуальним законом можливості щодо фактичного встановлення дійсних обставин справи та їх належної оцінки стосовно наявності та значення судового рішення у справі N 5/13 за позовом заступника прокурора міста Києва в інтересах держави в особі Міністерства охорони навколишнього природного середовища України до Київської міської ради, за участю обслуговуючого кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача, про визнання недійсним рішення Київської міської ради від 01.10.2007 р. N 348/3182 "Про передачу земельних ділянок обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" для житлової забудови на вул. Академіка Заболотного у Голосіївському районі м. Києва".

Згідно пункту 1 статті 386 Цивільного кодексу України держава забезпечує рівний захист прав усіх суб'єктів права власності.

Крім того, поза увагою судів попередніх інстанцій залишилась та обставина, що землі, правомірність

користування якими є предметом спору, передавались обслуговуючому кооперативу житлового кооперативу "Текстильник" за рахунок частини земель сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю агрокомбінату "Хотівський", право користування яким здійснювалось останнім на підставі договору оренди N 79-8-00247 від 29.10.2004 року, чинність якого на час розгляду спору не була предметом дослідження у справі, питання про залучення до участі у справі вищезгаданої юридичної особи не обговорювалось.

Касаційна інстанція згідно з вимогами статті 111⁷ Господарського процесуального кодексу України переглядаючи у касаційному порядку судові рішення, на підставі встановлених фактичних обставин справи перевіряє застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права.

Касаційна інстанція не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні або постанові господарського суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати нові докази або додатково перевіряти докази.

У касаційній інстанції не приймаються і не розглядаються вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції.

Оскільки передбачені процесуальним законом межі перегляду справи в касаційній інстанції не дають їй права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені в рішенні суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати нові докази або додатково перевіряти докази, рішення та постанова у справі підлягають скасуванню, а справа направлена на новий розгляд до господарського суду міста Києва.

Під час нового розгляду справи суду необхідно врахувати викладене, всебічно і повно перевірити доводи, на яких ґрунтуються вимоги та заперечення сторін, і в залежності від установлених обставин вирішити спір у відповідності з нормами матеріального і процесуального права, що підлягають застосуванню до спірних правовідносин.

Керуючись ст. ст. 111⁷, 111⁹ 111¹² Господарського процесуального кодексу України, Вищий господарський суд України **постановив:**

Касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Кредитбуд" задовольнити частково.

Рішення господарського суду міста Києва від 16.05.2011 року та постанову Київського апеляційного господарського суду від 15.07.2011 року у справі 14/80 скасувати, справу передати на новий розгляд до господарського суду міста Києва.

Головуючий, суддя:
Судді:

Р. В. Волков
Р. Г. Новікова
Г. К. Прокопанич